

જીલ્લા કૃષિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા (GKMS)
કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી
અમરેલી-૩૬૫૬૦૧
ફોન નં. ૦૨૭૯૨ ૨૨૭૧૨૨

(જૂનાગઢ કૃષિ યુનિવર્સિટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપન્ન)

આજીવી
કા
અમૃત મહોત્સવ

#AmritMahotsav

અહી ક્લિક કરી કૃષિ હવામાન બુલેટીન અંગે આપના પ્રતિભાવ અવશ્ય જણાવો

અમરેલી જીલ્લાના તાલુકાઓ મુજબની હવામાન આધારિત કૃષિ સલાહ માટે ટેલીગ્રામ અથવા

વોટ્સએપ ગ્રુપમાં જોડાવા અહી ક્લિક કરો

અમરેલી કૃષિ હવામાન બુલેટીન ક. ૦૦૫/૨૦૨૪

તા. ૧૬-૦૧-૨૦૨૪

પાછલા અઠવાડિયાનું અમરેલીનું હવામાન

હવામાન પરિબલો	10-01-24	11-01-24	12-01-24	13-01-24	14-01-24	15-01-24	16-01-24
૧ વરસાદ (મી.મી.)	0	0	0	0	0	0	0
૨ મહત્તમ તાપમાન (°સે.)	26.9	29.4	31.7	30	29.5	28.3	26.4
૩ લઘુત્તમ તાપમાન (°સે.)	15.8	16.5	15.9	14.7	13.1	12	11.7
૪ મહત્તમ ભેજ સવાર (%)	76	76	96	89	70	100	89
૫ લઘુત્તમ ભેજ બપોર (%)	53	44	35	25	25	22	34
૬ પવનની ગતિ (કિ.મી./કલાક)	11.1	8.2	9.0	6.6	7.9	6.9	4.8
૭ વાદળની સ્થિતિ (ઓકટા) ૮ માંથી	2	0	0	0	0	0	0

અમરેલી જીલ્લાની તા. 17/01/2023 થી 21/01/2024 ની હવામાન આગાહી:

#	હવામાન પરિબલો	17/01/2024	18/01/2024	19/01/2024	20/01/2024	21/01/2024
૧	વરસાદ (મી.મી.)	0	0	0	0	0
૨	મહત્તમ તાપમાન (°સે.)	30	30	30	31	31
૩	લઘુત્તમ તાપમાન (°સે.)	12	13	12	12	13
૪	મહત્તમ ભેજ સવાર (%)	81	70	50	43	31
૫	લઘુત્તમ ભેજ બપોર (%)	16	27	24	20	18
૬	પવનની ગતિ (કિ.મી./કલાક)	10	10	12	12	14
૭	પવનની દિશા (ડિગ્રી)	297	248	75	45	25
		પશ્ચિમ વાયવ્ય	પશ્ચિમ નૈઋત્ય	પૂર્વ ઇશાન	ઇશાન	ઉત્તર ઇશાન
૮	વાદળની સ્થિતિ (ઓકટા) ૮ માંથી	0	0	0	0	0

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જીલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કોઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહિ.

હવામાન સારાંશ અમરેલી જીલ્લામાં આગામી ૫ દિવસ દરમિયાન હવામાન ઠંડુ, મધ્યમ ભેજવાળું અને ચોખ્ખુ અથવા આંશિક વાદળછાયુ રહેવાની શક્યતા છે. મહત્તમ તાપમાન ૩૦-૩૧ °સે અને લઘુત્તમ તાપમાન ૧૨-૧૩ °સે જેટલું રહેવાની શક્યતા છે.

આગામી ૩ દિવસ દરમિયાન જિલ્લાના ઘણા વિસ્તારોમાં ધુમ્મસ તેમજ ઝાંકળ પડવાની શક્યતા છે, તા. ૨૦ જાન્યુઆરી અને ત્યાર બાદ ઝાંકળની શક્યતા નહીવત્ છે. વરસાદની કોઈ શક્યતા નથી.

મહત્તમ પવનની ગતિ આગામી ૫ દિવસ સામાન્ય, અંદાજીત ૧૦-૧૪ કિમી/કલાક સુધી ની રહેવાની શક્યતા છે. પવનની દિશા આગામી ૨ દિવસ પશ્ચિમ તેમજ દિવસ ૩ થી ૫ ઇશાન થી ઉત્તર રહેવાની શક્યતા છે.

આગોતરું અનુમાન: તા ૧૮ થી ૨૨ જાન્યુઆરી દરમિયાન સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તારમાં હવામાન ઠંડુ, મધ્યમ ભેજવાળું અને ચોખ્ખુ અથવા આંશિક વાદળછાયું રહેવાની શક્યતા છે, મહત્તમ તાપમાન ૨૮-૩૨°સે અને લઘુત્તમ તાપમાન ૧૦-૧૬ °સે જેટલું રહેવાની શક્યતા છે. 1 દરમિયાન ઠંડી ના પ્રમાણમાં વધારો થવાની શક્યતા, તેમજ વરસાદની કોઈ શક્યતા નથી.

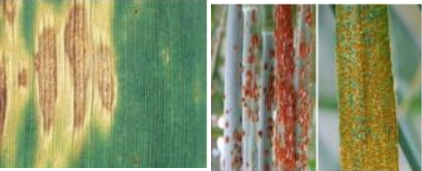
સામાન્ય કૃષિ સલાહ	→ ઉનાળુ પાકો માટે જમીનની તૈયારી અને બિયારણની પસંદગી કરવી. પ્રમાણિત અને રોગ પ્રતિકારકતા ધરાવતી જાતનું બીજ વાપરવું.
	→ રસાયણિક ખાતરોના બદલે ગાય આધારિત અથવા જૈવિક ખાતરોનો ઉપયોગ કરવો, અથવા જમીન ચકાસણી કરાવ્યા બાદ જ વિવેક પૂર્વક રસાયણિક ખાતરોની ઉપયોગ કરવો.
	→ વહેલું વાવેતર કરેલા ચણાની કાપણી માટેનું આયોજન કરવું.
	→ દેશી ગાયોનું સિદ્ધ થયેલ આખલા થડી બીજદાન-પ્રજનન કરાવવું (અપગ્રેડેશન).
SMS	→ ઉનાળુ પાકો જેવા કે, તલ, મગ, મગફળી, તરબૂચ અને બાજરો વગેરે માટે જમીનની તૈયારી અને બીજ પસંદગી કરવી.

પાક મુજબ કૃષિ સલાહ

પાક	પાક અવસ્થા	કામગીરી / જાત / રોગ/ જીવાત	કૃષિ સલાહ
તલ (ઉનાળુ)	જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી	વાવેતર સમય	• ઉનાળુ તલનું વાવેતર ફેબ્રુઆરી માસના પ્રથમ પખવાડીયામાં કરવું જ્યારે લઘુત્તમ તાપમાન ૨૦ °સે. ઉપર અને ગુરૂત્તમ તાપમાન ૩૦ °સે તે સમયે હોય છે. ઠંડીનું પ્રમાણ પણ ઓછું હોય છે અને વરસાદ આવવાની શક્યતાઓ પણ ઓછી હોય છે.
		જમીનની તૈયારી જાતો	• ઉનાળુ તલ માટે જમીન તૈયાર કરતી વખતે પ્રતિ હેક્ટર ૧૦ ટન છાણિયુ ખાતર જમીનમાં ભેળવી દેવું • ઉનાળુ વાવેતર માટે ગુજરાત તલ-૩ અને ૫ જાત પ્રથમ પસંદ કરવી.
તરબૂચ	વાવણી	વાવેતર સમય	• જાન્યુઆરીના બીજા અઠવાડિયાથી માંડીને માર્ચની આખર સુધીમાં કરી શકાય.
મગ (ઉનાળુ)	જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી	જમીનની તૈયારી	• ઉનાળુ મગનું વાવેતર ૧૫ ફેબ્રુઆરી થી ૧૫ માર્ચ સુધીના સમયગાળા દરમિયાન કરવાથી વધુ ઉત્પાદન મળે છે.
બાજરો (ઉનાળુ)	જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી	જમીનની તૈયારી	• ફેબ્રુઆરીના પહેલા કે બીજા અઠવાડિયા દરમિયાન કરી દેવું જોઈએ.
આંબો	મગ/જુવાર કદના ફળ વટાણા કદના ફળ	ફળનું ખરણ	• ફળો મગ/જુવારના કદના થાય ત્યારે ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ૨ ગ્રામ નેફથેલીક એસીટીક એસિડ (૨૦ પીપીએમ) અને એક કિલો યુરિયાનો છંટકાવ કરવો.
		પિયત	• આંબામાં વટાણા જેવડી કેરી થાય ત્યારે ૧૫ દિવસના અંતરે ખામણાં ભરી પિયત આપવાથી કેરીની સંખ્યામાં વધારો થાય છે કેરીના ફળની વૃદ્ધિ અને વિકાસ સારો થાય છે અને કેરીઓ ખરી પડતી અટકે છે.
		ફળનું ખરણ	• ફળનું કદ વટાણા જેવડું થાય ત્યારે એક ગ્રામ જીબ્રેલિક એસિડ ૧૦૦ લિટર પાણીમાં (૧૦ પીપીએમ) (પ્રથમ એસીટોન અથવા આલ્કોહોલ અથવા સોડિયમ હાઈડ્રોક્સાઈડ ૫૦ મિ.લિ. લઈ તેમાં જીબ્રેલિક એસિડ ઓગાળી ૧૦૦ લિટર પાણીમાં ભેળવવું.) તથા એક કિલો યુરિયા મેળવીને છંટકાવ કરવો. જીબ્રેલિક એસિડના છંટકાવ બાદ હળવું પાણી આપી છોડ દીઠ ૫૦૦ ગ્રામ ૧૨ ૩૨ ૧૬ એનપીકે ખાતર તથા ૨ કિલો દિવેલી ખોળ આપી પિયત આપવું.
લીંબુ	ફળ અવસ્થા	બળિયા ટપકા	• બળિયા ટપકા ના નિયંત્રણ માટે નવેમ્બર-ડિસેમ્બર, ફેબ્રુઆરી-માર્ચ, જુન અને જુલાઈ ૧૦ ઓગસ્ટ માં એમ કુલ ચાર વખત-:૦૫ ના પ્રમાણ વાળું બોર્ડો મિશ્રણ ૧૦૦: અથવા તાંબા યુક્ત દવાનો છંટકાવ કરવો.

બોર	પિયત	કૃળ અવસ્થા	<ul style="list-style-type: none"> બોરડીને વર્ષમાં ૩૦ દિવસના ગાળે કુલ ચાર પિયત આપવા, છેલ્લું પિયત જાન્યુઆરીના બીજા અઠવાડિયામાં આપવું. 						
મગફળી (ઉનાળુ)	જમીનની તૈયારી અને જાતની પસંદગી	જમીનની તૈયારી	<ul style="list-style-type: none"> ઉનાળુ મગફળી ૨૩ થી ૨૫ °સે. ઉષ્ણતામાનમાં સારી રીતે ઉગી શકે છે જેથી જાન્યુઆરી માસમાં ઠંડી ઓછી થાય કે તરત જ મગફળીનું વાવેતર કરી દેવું જોઈએ. ઉનાળામાં વહેલી પાકતી ઊભડી જાતોને વાવેતર માટે પસંદ કરવી જેથી કાપણી અને ખળાની કામગીરી ચોમાસુ વરસાદ થાય તે પહેલાં પૂર્ણ થઈ શકે. ઉનાળુ મગફળીનું વાવેતર કરવા માટે ઊભડી અને વહેલી પાકતી જી.જી.-૨, જી.જી.-૫, જી.જી.-૬, ટીએજી-૨૪, ટી.જી.-૨૬, ટીપીજી-૪૧, ટીજી-૩૭એ, આઈસીજીએસ-૩૭ અને આઈસીજીએસ-૪૪ માંથી કોઈપણ એક જાતની પસંદગી કરવી. બિયારણ સારી જનીનિક ગુણવત્તા ધરાવતું, સારી સ્ફુરણશક્તિવાળુ અને અન્ય જાતોની ભેળસેળ વગરનું ખાત્રીલાયક હોવું જરૂરી છે. શક્ય હોય તો પ્રમાણિત બીજનો ઉપયોગ કરવો. <hr/> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="478 622 686 712">વાવણી અંતર અને બિયારણનો દર</td> <td data-bbox="686 622 1522 712"> <ul style="list-style-type: none"> વાવેતર અંતર ૩૦ :x ૧૦ સેમી બિયારણનો દર ૧૨૦ : કિગ્રાહેક્ટર/ </td> </tr> <tr> <td data-bbox="478 712 686 945">બીજ માવજત</td> <td data-bbox="686 712 1522 945"> <ul style="list-style-type: none"> રસાયણિક :જમીન અને બીજ અન્ય રોગો જેવા કે બીજનો સડો તથા ઉગસુકનો રોગ સામે રક્ષણ મેળવવા માટે ટેબ્યુકોનાઝોલ અથવા થાયરમ દવા ૩ ગ્રામ કિલો બીજ/ પ્રમાણે પટ આપી વાવણી કરવી . જૈવિક ગ્રામ પ્રતિ કિલોગ્રામ બિયારણ સાથે ૧૦ ફૂગ નિયંત્રણ માટે ટ્રાયકોડર્મા : રાઈઝોબિયમ અને ફોસ્ફેટ કલ્ચરનો પટ આપી વાવેતર કરવું. </td> </tr> </table> <hr/> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="478 945 686 1265">ખાતર</td> <td data-bbox="686 945 1522 1265"> <ul style="list-style-type: none"> જમીનનો નમૂનો જમીન ચકાસણી પ્રયોગશાળામાં ચકાસણી કરાવી ભલામણ મુજબ ખાતરો આપવા . હેક્ટર દીઠ ૮ થી ૧૦ ટન સારુ છાણીયુ ખાતર અથવા ૧ ટન દિવેલીનો ખોળ આપ્યા પછી રાસાયણિક ખાતર પાયામાં એક જ વખત આપવું . જો જમીનમાં ગંધક તત્વની ઉણપ જણાય તો હેક્ટર દીઠ ૨૦ કિ .ગંધક આપવો .ગ્રા. ઉનાળુ મગફળીમાં હેક્ટર દીઠ ૨૫ કિ ગ્રા ફોસ્ફરસ.કિ ૫૦ નાઈટ્રોજન અને .ગ્રા. ચાસમાં ઓરીને આપવો . </td> </tr> </table>	વાવણી અંતર અને બિયારણનો દર	<ul style="list-style-type: none"> વાવેતર અંતર ૩૦ :x ૧૦ સેમી બિયારણનો દર ૧૨૦ : કિગ્રાહેક્ટર/ 	બીજ માવજત	<ul style="list-style-type: none"> રસાયણિક :જમીન અને બીજ અન્ય રોગો જેવા કે બીજનો સડો તથા ઉગસુકનો રોગ સામે રક્ષણ મેળવવા માટે ટેબ્યુકોનાઝોલ અથવા થાયરમ દવા ૩ ગ્રામ કિલો બીજ/ પ્રમાણે પટ આપી વાવણી કરવી . જૈવિક ગ્રામ પ્રતિ કિલોગ્રામ બિયારણ સાથે ૧૦ ફૂગ નિયંત્રણ માટે ટ્રાયકોડર્મા : રાઈઝોબિયમ અને ફોસ્ફેટ કલ્ચરનો પટ આપી વાવેતર કરવું. 	ખાતર	<ul style="list-style-type: none"> જમીનનો નમૂનો જમીન ચકાસણી પ્રયોગશાળામાં ચકાસણી કરાવી ભલામણ મુજબ ખાતરો આપવા . હેક્ટર દીઠ ૮ થી ૧૦ ટન સારુ છાણીયુ ખાતર અથવા ૧ ટન દિવેલીનો ખોળ આપ્યા પછી રાસાયણિક ખાતર પાયામાં એક જ વખત આપવું . જો જમીનમાં ગંધક તત્વની ઉણપ જણાય તો હેક્ટર દીઠ ૨૦ કિ .ગંધક આપવો .ગ્રા. ઉનાળુ મગફળીમાં હેક્ટર દીઠ ૨૫ કિ ગ્રા ફોસ્ફરસ.કિ ૫૦ નાઈટ્રોજન અને .ગ્રા. ચાસમાં ઓરીને આપવો .
વાવણી અંતર અને બિયારણનો દર	<ul style="list-style-type: none"> વાવેતર અંતર ૩૦ :x ૧૦ સેમી બિયારણનો દર ૧૨૦ : કિગ્રાહેક્ટર/ 								
બીજ માવજત	<ul style="list-style-type: none"> રસાયણિક :જમીન અને બીજ અન્ય રોગો જેવા કે બીજનો સડો તથા ઉગસુકનો રોગ સામે રક્ષણ મેળવવા માટે ટેબ્યુકોનાઝોલ અથવા થાયરમ દવા ૩ ગ્રામ કિલો બીજ/ પ્રમાણે પટ આપી વાવણી કરવી . જૈવિક ગ્રામ પ્રતિ કિલોગ્રામ બિયારણ સાથે ૧૦ ફૂગ નિયંત્રણ માટે ટ્રાયકોડર્મા : રાઈઝોબિયમ અને ફોસ્ફેટ કલ્ચરનો પટ આપી વાવેતર કરવું. 								
ખાતર	<ul style="list-style-type: none"> જમીનનો નમૂનો જમીન ચકાસણી પ્રયોગશાળામાં ચકાસણી કરાવી ભલામણ મુજબ ખાતરો આપવા . હેક્ટર દીઠ ૮ થી ૧૦ ટન સારુ છાણીયુ ખાતર અથવા ૧ ટન દિવેલીનો ખોળ આપ્યા પછી રાસાયણિક ખાતર પાયામાં એક જ વખત આપવું . જો જમીનમાં ગંધક તત્વની ઉણપ જણાય તો હેક્ટર દીઠ ૨૦ કિ .ગંધક આપવો .ગ્રા. ઉનાળુ મગફળીમાં હેક્ટર દીઠ ૨૫ કિ ગ્રા ફોસ્ફરસ.કિ ૫૦ નાઈટ્રોજન અને .ગ્રા. ચાસમાં ઓરીને આપવો . 								
રાઈ/ રાયડો	શીંગોનો વિકાસ	રાઈની માખી	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> ઉપદ્રવની શરૂઆતમાં ઇયળોને હાથથી વીણી લઈ કેરોસીનવાળા પાણીમાં નાખી નાશ કરવો </div> </div> <ul style="list-style-type: none"> લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મિ.લિ. અથવા લીમડા આધારિત તૈયાર કીટનાશક ૨૦ (૧ ઈસી) થી ૪૦ (૦.૧૫ ઈસી) મિ.લિ. ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો. તેમ છતાં ઉપદ્રવ કાબૂમાં ન આવે તો ડાયમિથોએટ ૩૦ ઈસી ૧૦ મિ.લિ. અથવા ક્વિનાલફોસ ૨૫ ઈસી ૨૦ મિ.લિ. ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો <hr/> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="478 1630 686 1818">સફેદ ગેરુ</td> <td data-bbox="686 1630 1522 1818"> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> રોગની શરૂઆત થાય કે તરત જ મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૨૭ ગ્રામ અથવા મેટાલેક્ષીલ એમઝેડ ૭૨ વેપા ૨૭ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી ૧૫ દિવસના અંતરે બે છંટકાવ કરવા. </div> </div> </td> </tr> </table>	સફેદ ગેરુ	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> રોગની શરૂઆત થાય કે તરત જ મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૨૭ ગ્રામ અથવા મેટાલેક્ષીલ એમઝેડ ૭૨ વેપા ૨૭ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી ૧૫ દિવસના અંતરે બે છંટકાવ કરવા. </div> </div>				
સફેદ ગેરુ	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <ul style="list-style-type: none"> રોગની શરૂઆત થાય કે તરત જ મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૨૭ ગ્રામ અથવા મેટાલેક્ષીલ એમઝેડ ૭૨ વેપા ૨૭ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી ૧૫ દિવસના અંતરે બે છંટકાવ કરવા. </div> </div>								

		ભૂકીછારો		<ul style="list-style-type: none"> આ રોગને અસરકારક રીતે કાબૂમાં લેવા વેટેબલ સલ્ફર ૮૦ વેપા ૨૫ ગ્રામ અથવા હેકઝાકોનાઝોલ ૫ ઇસી ૫ મિ.લી. પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી પ્રથમ છંટકાવ રોગની શરૂઆત થયેથી કરવો અને રોગની તીવ્રતા મુજબ બીજા એક કે બે છંટકાવ ૧૫ દિવસના અંતરે કરવા.
ચણા	પોપટા અને ઠાણા ભરવા	લીલી ઇંચળ		<ul style="list-style-type: none"> ચણાનાં પાકમાં લીલી ઇંચળના અસરકારક અને અર્થક્ષમ નિયંત્રણ માટે એચ.એન.પી.વી. ૨x૧૦૯ પી.ઓ.બી./ મીલી (૫ મીલી/૧૦ લીટર પાણીમાં) અને કલોરાન્ટ્રાનીલીપ્રોલ ૧૮.૫ એસ.સી. (૨ મીલી/૧૦ લીટર પાણીમાં) નાં વારા ફરતી છંટકાવ કરવાની ભલામણ છે પ્રથમ છંટકાવ ૫૦ ટકા ફૂલ અવસ્થાએ અને બીજો છંટકાવ પ્રથમ છંટકાવ બાદ ૧૫ દિવસે કરવો. કલોરાન્ટ્રાનીલીપ્રોલ ૫ એસ.સી. ૬વાનો છેલ્લા છંટકાવ અને કાપણી વચ્ચેનો સમયગાળો ૧૧ દિવસનો જાળવવો. સજીવ ખેતી કરતા ખેડૂતોએ બ્યુવેરીયા બેસીયાના ૮૦ થી ૧૦૦ ગ્રામ પ્રતિ ૫મ્મ સાથે HaNPV ૨x૧૦૯ પી.ઓ.બી./ મીલી (૭ મીલી/૫પ) છંટકાવ કરી શકે છે.
		સુકારો અને મૂળનો કોહવારો		<ul style="list-style-type: none"> કાર્બેન્ડાઝીમ ૫૦ વે.પા. ૧૦ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણી પ્રમાણે દ્રાવણ બનાવી રોગની અસર પામેલા છોડની ફરતે જમીનમાં આપવાથી રોગની તીવ્રતા ઘટાડી શકાય છે.
		સ્ટેટ વાઈરસ		<p>રોગ મોલોમશી મારફતે ફેલાતો હોવાથી તેના નિયંત્રણ માટે શોષકપ્રકારની કીટનાશક જેવી કે મિથાઇલ-ઓડીમેટોન ૧૨ મિ.લિ. અથવા ડાયમીથોએટ ૧૦ મિ.લિ. ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી જરૂરિયાત મુજબ છંટકાવ કરવો</p>
ઘઉં	ફૂટ અવસ્થા/ મુકુટ તંતુ મૂળ અવસ્થા	સુકારો અને ગેરુ		<ul style="list-style-type: none"> રોગની શરૂઆતમાં મેન્કોઝેબ ૭૫ વેપા ૨૭ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી ૧૫ દિવસના અંતરે બે છંટકાવ કરવા.
		ઉધઈ		<ul style="list-style-type: none"> ઘઉંના ઊભા પાકમાં ઉધઈનો ઉપદ્રવ શરૂ થતો જણાય તો તુરત જ એક હેક્ટર પાકના વિસ્તાર માટે ફીપ્રોનિલ ૫ એસસી ૧.૬ લિટર અથવા ક્લોરપાયરીફોસ ૨૦ ઇસી ૧.૫ લિટર ૧૦૦ કિ.ગ્રા. રેતી સાથે બરાબર ભેળવી માવજત આપેલ રેતી ઘઉંના ઊભા પાકમાં પૂંખવી અને ત્યારબાદ પાકને હળવું પિયત આપવું અથવા આ કીટનાશકનો જથ્થો પાણીના ઢાળીયા ઉપર લાકડાની ઘોડી મૂકી તેમાં જે તે કીટનાશકનો ડબ્બો ગોઠવી ટીપે ટીપે એક હેક્ટર વિસ્તારમાં પ્રસરે તે રીતે આપવી.
ધાણા	ફૂલ / વૃદ્ધિ અવસ્થા	નિંદામણ અને આંતરખેડ		<ul style="list-style-type: none"> નિંદામણના ઉપદ્રવને ધ્યાનમાં રાખીને ૨-૩ આંતરખેડ અને બે હાથ નિંદામણ જરૂરિયાત રહે છે. જ્યાં મજૂરની અછત અને નિંદામણ વધારે હોય ત્યારે વાવણી બાદ તુરત જ નિંદામણનાશક દવાઓ જેવી કે પેન્ડીમીથેલીન ૧.૦ કિ.ગ્રા. સક્રિય તત્વ અથવા ફલ્યુકલોરાલીન ૦.૯ કિ.ગ્રા. સક્રિય તત્વ પ્રતિ હેક્ટર પ્રમાણે વાવણી પહેલાં છંટકાવ કરી પિયત આપવું અથવા વાવણી બાદ પિયત આપી, બે દિવસ બાદ છંટકાવ કરવો.
		ભૂકીછારો		<ul style="list-style-type: none"> ભૂકીછારાના નિયંત્રણ માટે વેટેબલ સલ્ફર ૮૦ વેપા ૨૫ ગ્રામ અથવા હેકઝાકોનાઝોલ ૫ ઇસી ૫ મિ.લી. પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી છંટકાવ
જીરું		પિયત		<ul style="list-style-type: none"> જીરૂના પાકમાં પ્રથમ પિયત વાવણી બાદ તૂરત જ આપવું.

	કૂલ / વૃદ્ધિ અવસ્થા		<ul style="list-style-type: none"> જીરુનો ઉગાવો ૧૧ થી ૧૨ દિવસે થતો હોવાથી સારા ઉગાવા માટે બીજું પિયત જમીનની પ્રત પ્રમાણે ૮ થી ૧૦ દિવસે સમયસર આપવું. ત્રીજું પિયત નીંદામણ કર્યા બાદ ૩૦ દિવસે આપવું અને ચોથું પિયત ૫૦ દિવસે આપવું.
	નિંદામણ અને આંતરખેડ		<ul style="list-style-type: none"> જીરુના પાકમાં જીરાળો નીંદામણ મોટાભાગે જોવા મળે છે. જીરાળાના નિયંત્રણ માટે વાવણી બાદ ૨૫ થી ૩૦ દિવસે અને ૫૦ થી ૬૦ દિવસે હાથથી નીંદામણ કરી નીંદણમુક્ત રાખી શકાશે. જીરુને ઘણીવાર પૂંખીને વાવેતર કરવામાં આવે છે તેથી તેમાં રાસાયણિક પદ્ધતિથી નીંદણ નિયંત્રણ કરવું આવશ્યક બને છે. આ પદ્ધતિમાં પેન્ડીમિથેલીન ૧.૦ કિ.ગ્રા. સક્રિય તત્વ હેક્ટરે ૫૦૦ થી ૬૦૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળી વાવણી પછી પ્રથમ પિયત બાદ જમીનમાં પુરતો ભેજ હોય ત્યારે પાકના ઉગાવા પહેલા એકસરખી રીતે જમીન પર છંટકાવ કરવો.
	શ્રીપ્સ		<ul style="list-style-type: none"> જીરુમાં શ્રીપ્સના જૈવિક નિયંત્રણ માટે બ્યુવેરીયા બેસીયાના ૧.૧૫ વેપા ૬૦ ગ્રામ પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી જીવાત દેખાય ત્યારે અને તેના ૧૦ દિવસ બાદ એમ બે છંટકાવ કરવા.
	ભૂકીછારો		<ul style="list-style-type: none"> ભૂકીછારા રોગના નિયંત્રણ માટે વહેલી સવારે ૩૦૦ મૈશનો ગંધક પાવડર હેક્ટરે ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. અથવા પ્રોપીકોનેઝોલ અથવા હૈકઝાકોનેઝોલ ૧૦ મી.લી દવા ૧૦લીટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો.
	કાળીચો/ ચરમી		<ul style="list-style-type: none"> જીરુમાં ચરમી રોગના નિયંત્રણ માટે પાક ૩૦ દિવસનો થાય ત્યારે મેન્કોઝેબ ૭૫% વેટેબલ પાવડર ૨૫ ગ્રામ અથવા એઝોક્સીસ્ટ્રોબીન ૨૩ એસસી ૧૦ મિ.લી. અથવા પ્રોપીનેબ ૭૦ વે.પા.૧૫ ગ્રામ અથવા પ્રોપીકોનાઝોલ ૨૫ ઇસી ૧૦ મિ.લી. ૧૦ લીટર પાણીમાં ભેળવી જરૂયાત મુજબ છંટકાવ કરવો.
લસણ	વૃદ્ધિ	પિયત	<ul style="list-style-type: none"> જરૂરિયાત મુજબ પિયત આપવું. લસણમાં પાનનો પીળિયો રોગ આવે નહિ તે માટે વધુ પડતું પિયત આપવું નહિ.
		શ્રીપ્સ	<ul style="list-style-type: none"> લસણમાં શ્રીપ્સના જૈવિક નિયંત્રણ માટે બ્યુવેરીયા બેસીયાના ૧.૧૫ વેપા (લઘુત્તમ સીએફ્યું ૨ x ૧૦^૬ પ્રતિ ગ્રામ) ૧૦ લીટર પાણીમાં ૩૦ ગ્રામ મિશ્ર કરી પ્રથમ છંટકાવ જીવાતનું નુકસાન દેખાય ત્યારે, બીજો છંટકાવ ૬૦ ગ્રામ/૧૦ લીટર પાણીમાં પ્રથમ છંટકાવના ૧૦ દિવસ બાદ અને ત્રીજો છંટકાવ ૮૦ ગ્રામ/૧૦ લીટર પાણીમાં બીજા છંટકાવના ૧૦ દિવસ બાદ કરવો.
ડુંગળી (શિયાળુ)	ફળનો વિકાસ	રીંગ વળી જવી અને જાંબલી ધાબાનો રોગ	<ul style="list-style-type: none"> ડુંગળીમાં જાંબલી ધાબા, કોલેટોટ્રાયકમ અને ફ્યુઝેરીયમ ફૂગનો રોગ લાગે નહિ તે માટે પ્રોપીકોનાઝોલ, મેન્કોઝેબ ૪૦ ગ્રામ અને કાર્બેન્ડાઝીમ ૧૫ ગ્રામ ૧ પમ્પમાં વારાફરતી કોઇપણ એક દવા નાખીને ૧૫ દિવસના અંતરે ૩ છંટકાવ કરવા. સફેદ કાંજી ડુંગળીના વાવેતર સમયે કાર્બેન્ડાઝીમ દવા ૨ થી ૩ ગ્રામ પ્રતિ કિલો મુજબ પટ આપીને પછી વાવેતર કરવું. શિયાળુ ડુંગળીનો રોપ ગાદી ક્યારા બનાવી તૈયાર કરવો.
શાકભાજી (રીંગણ/ટમેટા)	ફળનો વિકાસ	સફેદ માખી	<ul style="list-style-type: none"> રીંગણી અને ટામેટીમાં સફેદ માખીના નિયંત્રણ માટે લીંબોળીનું તેલ ૫૦ મિલિ અથવા લીંબોળીના મીંજનું ૫ ટકા અર્કનું દ્રાવણ ૫૦૦ મીલી અને ડાયફેન્યાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ ગ્રામ અથવા ટ્રાયઝોફોસ ૪૦ ઇસી ૨૫ મિ.લી. દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.

<p>ડુંખ અને ફળ કોરી ખાનાર ઈયળ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ફળ અને ડોકાની ઈયળોનો ઉપદ્રવ હોય તો નુકશાન પામેલ ફળ અને ડોકા તોડીને જમીનમાં દાંટી દેવા અને ક્લોરાનટ્રાનીલીપ્રોલ ૧૮.૫ એસ.સી (રીનાક્ષીપાયર) દવા ૩ મિલી ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. 	
<p>પાન કથીરી</p>	<ul style="list-style-type: none"> રીંગણમાં જો પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ હોય તો ઈથીઓન ૫૦ ટકા ઇસી ૧૫ મિલી અથવા પ્રોપરગાઈટ ૫૭ ઇ.સી. ૧૫ મિલી પ્રતિ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો. 	
<p>કોકડવા</p>		<ul style="list-style-type: none"> રોગનો ફેલાવો સફેદમાખીથી થતો હોઈ તેના નિયંત્રણ માટે મરચીના પાકમાં ફેનપ્રોપેથ્રીન ૩૦ ઇસી ૩.૪ મિ.લિ. અથવા પાયરીપ્રોક્ષીફેન ૧૦ ઇસી ૧૬.૬૭ મિ.લિ. પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણી તેમજ ટામેટીના પાકમાં સાયાન્ટ્રાનિલિપ્રોલ ૧૦.૨૬ ઓડી ૧૮ મિ.લિ. અથવા ડાયમિથોએટ ૩૦ ઇસી ૧૦ મિ.લિ. અથવા સ્પાયરોમેસીફેન ૨૨.૯ એસસી ૧૨.૫ મિ.લિ. અથવા થાયમેથોક્ઝામ ૨૫ ડબલ્યુજી ૪ ગ્રામ અથવા ઇમીડાક્લોપ્રીડ ૧૭.૮ એસએલ ૩ મિ.લિ. પ્રતિ ૧૦ લિટર પાણીમાં ભેળવી છંટકાવ કરવો.
<p>લઘુપર્ણ</p>	<ul style="list-style-type: none"> રોગ તડતડીયાંથી ફેલાતો હોવાથી રોપણી પછી ૧૦ થી ૧૫ દિવસે કાર્બોફ્યૂરાન ૩ જી ૧ કિ.ગ્રા. સ.તત્વ/હે. પ્રમાણે છોડની ફરતે રીંગ પદ્ધતિથી આપવું અને ૧૦ થી ૧૨ દિવસના અંતરે ડાયમિથોએટ ૩૦ ઇસી ૧૦ મિ.લિ. અથવા થાયમેથોક્ઝામ ૨૫ ડબલ્યુજી ૪ ગ્રામ ૧૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળીને વારાફરતી જરૂર પ્રમાણે છંટકાવ કરવો. 	
<p>પશુપાલન</p> 	<ul style="list-style-type: none"> મકાઈની ઘાસચારા માટે વાવણી કરવી. પશુઓમાં ખરવા-મોવાસા રોગની રસી મૂકાવવી. કબજીયાતનાં નિયંત્રણ માટે નાના બચ્ચાને ૨૦-૪૦ ગ્રામ સરસીયુ અઠવાડિયાનાં અંતરે પીવવડાવું. પશુઓના સ્વાસ્થ્યની તપાસ કરાવવી. નાના બચ્ચાને સમયાંતરે કૃમિનાશક દવાઓ આપવી. વેતરે આવેલ પશુનું બીજદાન કરાવવું. પશુને ઠંડીથી બચાવવા ગોળ ખવડાવવો. 	

District Agrometeorological Unit (DAMU)

Gramin Krishi Mausam Seva (GKMS)

Krishi Vigyan Kendra

Junagadh Agricultural University

Amreli-365601

Phone: 02792-227122

Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department

आजदी
का
अमृत महोत्सव
#AmritMahotsav

Join our Telegram channel and block wise WhatsApp groups

Amreli District Agromet Advisory Service bulletin. No. 005(2024)

Date:16-01-2024

Significant weather of past week, Amreli

	Parameter	10-01-24	11-01-24	12-01-24	13-01-24	14-01-24	15-01-24	16-01-24
1	Rainfall (mm)	0	0	0	0	0	0	0
2	Max.Temp.(°C)	26.9	29.4	31.7	30	29.5	28.3	26.4
3	Min.Temp.(°C)	15.8	16.5	15.9	14.7	13.1	12	11.7
4	RH-I (%)	76	76	96	89	70	100	89
5	RH-II (%)	53	44	35	25	25	22	34
6	Wind Speed (kmph)	11.1	8.2	9.0	6.6	7.9	6.9	4.8
7	Total CC (octa) out of 8	2	0	0	0	0	0	0

Weather Forecast from 17/01/2024 to 21/01/2024

#	Parameter	17/01/2024	18/01/2024	19/01/2024	20/01/2024	21/01/2024
1	Rainfall (mm)	0	0	0	0	0
2	Max.Temp.(°C)	30	30	30	31	31
3	Min.Temp.(°C)	12	13	12	12	13
4	RH-I (%)	81	70	50	43	31
5	RH-II (%)	16	27	24	20	18
6	Wind Speed (kmph)	10	10	12	12	14
7	Wind Direction(deg.)	297 WNW	248 WSW	75 ENE	45 NE	25 NNE
8	Total CC (octa) out of 8	0	0	0	0	0

Note: Above forecast is the average situation of whole district

Agro-Advisory

Weather Summery

- The weather in Amreli District likely cool, moderate humid and clear sky or partly cloudy in next 5 days.
- The maximum temperature is likely to be 30-31 °C. The minimum temperature is likely to be 12-13° C in next five days.

- **The scattered dew and fog formation at morning likely over the district from 17-19 January, No probability of dew and fog from 20 January and after that.**
- No probability of rainfall on next five days
- Wind direction likely from WNW-WSW (Wind speed 10 km/h) on Day-1, 2 and ENE-SSE (Wind speed 12-14 km/h) on Day: 3-5.
- **Extended Range weather forecast:** The weather of Saurashtra region likely cool, moderate humid and partly cloudy from 18 to 22 January 2024. No probability of rainfall over the region. Maximum temperature likely 28-32 °C and minimum temperature likely 10-16 °C in subsequent week.

General Advisory

- Prepare the field and select the seed material for summer crops
- Use organic and cow-based manure instead of chemical fertilizers, or use chemical fertilizers based on soil testing report.
- Do harvesting of early sown chickpea
- Indigenous cow should be bred with proven bulls

SMS Advisory:

- Field preparation and variety selection to be made for summer crops viz. Sesame, green gram, Groundnut, Water melon, Bajra etc.

Crops	Crop Stage	Practices	Advisory
Sesame (Summer)	Field Preparation and Variety Selection	Sowing	● Sowing to be done in 1st fortnight of February, when minimum temperature is greater than 20 °C and Maximum temperature is greater than 30 °C.
		Land Preparation	● Apply FYM @ 10 t/ha
		Varieties	● GT-3 and GT-5
Watermelone	Sowing	Sowing time	● 2nd Week of January to Last week of March
Green gram	Field Preparation and Variety Selection	Sowing time	● February 15th to March 15th
Pearl Millet	Field Preparation and Variety Selection	Sowing time	● 1 st or 2 nd Week of
Mango	Mung/ grain sized fruit	Fruit dropping	● spray 2 g of naphthalene acid (20 ppm) and 1 kg of urea in 100 liters of water when fruits are Mung / sorghum grain sized.
	Pea sized fruit	Irrigation	● Apply Irrigation at 15 days of interval when the fruit is about size of pea.

		Fruit dropping	<ul style="list-style-type: none"> When the fruit is about the size of a pea, spray gibberellic acid @ 1 g /100 liters of water (10 ppm) (first dissolve gibberellic acid in 50 ml acetone or alcohol or sodium hydroxide and then in 100 liters of water) and spray with one kg of urea.
Lime	Fruiting	Citrus Canker 	<ul style="list-style-type: none"> Apply four spray of Bordeaux mixture or copper-based fungicide in November, February, June and July for the control of the citrus canker.
Ber	Fruiting	Irrigation	<ul style="list-style-type: none"> Apply 4 irrigation in ber from October to February, Apply last irrigation in 2nd Week of January.
Groundnut Summer	Pre-Sowing	Land Preparation and Variety Selection	<ul style="list-style-type: none"> Summer Groundnut Grow well in 23 to 25 °C temperatures so the cold is a decreasing in January, Groundnut should be sown. Selecting early maturing vertical varieties for sowing so that harvesting and threshing operations can be completed before monsoon rains. GG-2, GG-5, GG-6, TAG-24, TG-26, TPG-41, TG-37A, ICGS-37 choose any one early maturing variety from these. The seeds need to be of good genetic quality, good germination and not to be impurity with other varieties. Use certified seeds if possible.
		Spacing and Seed rate	<ul style="list-style-type: none"> Spacing: 30 X 10 cm Seed rate: 120 to 130 kg/ha
		Seed treatment	<ul style="list-style-type: none"> Chemical: Tebuconazole or Thiram @ 3g/kg seed Bio fungicide: Trichoderma @ 10 g/kg seed with Rhizobium and Phosphate culture
		Fertilizer	<ul style="list-style-type: none"> Apply after the soil testing. Apply 8 to 10 tonne FYM/ha + Castor cake @ 1 ton/ha Apply Sulphur @ 20 kg/ha if there is deficiency in soil Recommended fertilizer dose: 25-50-0 NPK kg/ha
Mustard	Pod development	Sawfly	 <ul style="list-style-type: none"> Kill the caterpillars by hand by dipping them in kerosene water at the beginning of the infestation. Apply a spray of Neem oil 50 ml Or neem based pesticide 20 ml (1 EC) to 40 ml (0.15 EC) in 10 litres of water. However, if the infestation is not controlled then apply Spray of dimethoate 30 EC @ 10 ml or quinalphos 25 EC @ 20 ml in 10 litres of water.

		White Rust	<ul style="list-style-type: none"> at the beginning of the disease Apply a spray of Mancozeb 75 WP 27 gm in 10 litres of water twice at 15 days of interval.
		Powdery mildew	<ul style="list-style-type: none"> Apply spray of Sulphur 80 WP @ 25 g or hexaconazole 5 EC @ 5 ml in 10 litre of water in two splits after the initiation of the disease.
Chickpea	Pod development and grain filling	Pod borer	<ul style="list-style-type: none"> Apply alternate spray of HaNPV 2 x 10⁹ POBs/ml (5 ml/10 lit. water) and chlorantraniliprole 18.5 SC 0.004 % (2 ml/10 lit. water) for effective and economic control of pod borer (<i>Helicoverpa armigera</i>) in chickpea crop. First spray to be started at 50% flowering and second at 15 days after first spray.
		Wilt and root rot	<ul style="list-style-type: none"> The severity of the disease can be reduced by dissolve carbendazim 50 WP @ 10 gm in 10 liters of water and applying it in the soil around the infected plants.
		Stunt virus	 <ul style="list-style-type: none"> As the disease is spread through aphid, systemic insecticide like Methyl-O-dimeton @12 ml Or dimethoate @ 10 ml Mix in 10 liters of water and spray as required
Wheat	Crow root Initiation	Leaf blight and rust	<ul style="list-style-type: none"> To control leaf blight and rust in wheat, at the beginning of the disease Apply a spray of Mancozeb 75 WP 27 gm in 10 litres of water twice at 15 days of interval.
		Termite	<ul style="list-style-type: none"> If a termite infestation is observed in the standing crop of wheat, immediately apply Fipronil 5 SC @ 1.6 litres or Chlorpyrifos 20 EC @ 1.5 litres with 100 kg of sand or soil per hectare. then lightly irrigate the crop.
Corriender	Germination to primary branches	Weeding and Interculturing	<ul style="list-style-type: none"> Two hand weeding and 2 to 3 interculturing operations are recommended, Or Apply pendimethaline 1.0 kg a.i or fluchloralin 0.9 kg a.i/ha as a pre-emergence if there is shortage of labour.
		Powdey mildew	<ul style="list-style-type: none"> Apply spray of wetttable sulphur 80% @ 25 g or Hexaconazole 5 EC @ 5 ml in 10 litre of water to control powdery mildew in coriander.
Cumin	Flowering and Vegetative	Irrigation	<ul style="list-style-type: none"> Apply light irrigation after sowing. Apply second irrigation 8 to 10 days after sowing since, germination of the crop at 11 to 12 days.
		Weeding and Interculturing	<ul style="list-style-type: none"> Keep crop weed free by doing weeding at 25 to 30 and 50 to 60 days after sowing. If there is sowing of the crop is done by broadcasting method then apply Pendimethalin @ 1.0 kg a.i. in 500

			to 600 liters of water as a pre-emergence for the weed control.
		Aphids	<ul style="list-style-type: none"> Apply spray of systemic insecticide if there observed aphid attack.
		Powdery Mildew	<ul style="list-style-type: none"> Apply spray of Propiconazole @ 10 ml/10 liter in water or Hexaconazole or Supher @ 15-20 kg/ha for control of powdery mildew.
		Fusarium Wilt	<ul style="list-style-type: none"> Apply spray of Mancozeb 75 WP @25 g liter or Azoxystrobin 23 SC @ 10 ml or Propineb 70 WP @ 15 g or Propiconazole 25 EC @ 10 ml in 10 liter of water for the control of fusarium wilt.
Garlic	Vegetative Stage	Irrigations	<ul style="list-style-type: none"> Irrigation as required. Do not over-irrigate garlic to prevent leaf blight.
		Thrips	<ul style="list-style-type: none"> Apply schedule spraying of Beauveria bassisana 1.15 WP (Min. 2×10^6 cfu/g), first spray at initiation of pest infestation 0.0035 % (30 g/10 l of water). Subsequent second 0.007 % (60 g/10 l of water) and third 0.009 % (80 g/10 l of water) spray at 10 days interval for effective and economical management of thrips, Thrips tabaci in garlic.
Onion	Bulb formation	Purple blotch, Collatotricum, and fusarium wilt	<ul style="list-style-type: none"> Seed should be sown on raised seedbed for seedling purpose. Cary out transplanting of onion, if seedling is ready. For the control of purple blotch blight and fusarium wilt disease in onion make 3 alternate sprays of Mancozeb 25 gm and Carbendazim 10 gm in 10 litres of water at 10 days interval.
Brinjal & Tomato	Fruit Development	Sucking pest	<ul style="list-style-type: none"> For minimize population of whitefly, Spray 500 ml of 5 % neem seed extract or neem oil 50 ml or Difenthiuron 50 WP @ 16 gm / 10 lit of water.
		Shoot & Fruit borer	<ul style="list-style-type: none"> In brinjal and tomato crops, monitoring of borers by using pheromone traps 4-6 per acre is advised. For control of shoot and fruit borer in brinjal and tomato crops, infested fruits and shoots should be collected and buried into the soil. If insect population is above ETL then spraying of chlorantraniliprole 18.5 % SC 3.0/10 litre of water is advised.
		Mites	<ul style="list-style-type: none"> If infestation of mite is observed in brinjal, then spraying of Ethion 50 EC 15 ml or Propargite 57 % EC @ 10 ml/ 10 litre of water.
		Little leaf	<ul style="list-style-type: none"> Apply Carbofuran 3g @ 1 kg a.i./ha around the plant by ring method due to the disease is transmitted through

jassids. Also, apply a spray of dimethoate 30 EC @ 10 ml or thiamethoxam 25 WG @ 4 gm at 10 to 12 days of intervals.

Livestock

- Sowing maize for the fodder purpose.
 - FMD Vaccination to be done to the Milk animals
 - To control constipation, give 20-40 grams of mustard oil to the calf at weekly intervals.
 - Regular health check-up to the animals.
 - Periodically done deworming to the young calf.
-

**Subject Matter Specialist
Agrometeorology**